

JOM7

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1962. JANUÁR 2.

Vizsgáztató — vizsgázó

Vizsgák idején a diákok rosszabbik énje mindig azt súgja: kevés tanulással minél jobb jegyet kell „szerezni”. Ez utóbbi „szézés” szó körülbelül azt is jelenti, ha nem is tudja az ember, valami fényesen a dolgokat, azért, az indexbe olyan jegy kerüljön, amire a rendőséghez éppen szükség van. A jobbik én ezzel szemben igazságosabb: „se többet, se kevesebbet ne kapjunk annál, amit tudunk alapján megérdemlünk — de azt viszont kapjuk meg.” És ez már jelentősen függ a vizsgáztatótól is. Tapasztalat szerint ugyanis nem csupán a felelet, hanem a feleletetés is lehet rossz.

„Jó vizsgáztatóhoz kerülni fél siker” — és hogy mennyire nem a jó jegyeket megérdemlően osztogató tanárookra gondol az ember ilyenkor, az a megkérdézetek válaszaiból is kiderül.

Arató Jenő negyedik évfolyamos hallgatóhoz fordultam először.

Nagyon tetszik nekem egyik oktatónk vizsgáztatói alapelve — mondotta, ami úgy szól, hogy „azt kell kiszedni a diákból, amit tud.”

és ne arra legyünk kíváncsiak, amit nem tud.”

A jó vizsgáztató az mindig rugalmas és a tudást nem olyan alapon bírálja el, hogy megegyeznek-e az elmondottak a saját gondolatmenetével, hanem „kiolvassa” a feleletről, hogy mit tud az a szegény diák. A keresztkérdések pedig csak akkor „jönnek jól”, ha a megakadt vagy félresiklott gondolatmenet kijavításához segít az emlézet. Viszont a legjobb segítőkérdéshez is idő kell, a vizsgáztatónak pedig ehhez türelem. Azt sem tartom kellemesnek, ha kivételnek valakivel olyan formában, hogy az „extralegnehezebb” tételt kapja, (különben a tételhúzás mindig igazságosabb is) vagy, ha a vizsgáztató szemmel láthatóan addig teszi fel az újabb és újabb kérdéseket, míg „végre” előbb-utóbb valamelyikre nem tud megfelelő választ adni. Sokszor azt is szeretném, ha minden vizsgáztató pontosan tudná, mit hagyunk ki a tanszéken a tananyagból és mit nem, és mit adtak le az előadás és mit nem.

Simon Károly harmadéves hallgató szerint sokkal reálisabban mérhető le a tudás, ha nem csupán egy tétel elmondására kerül sor, hanem kötetlen beszélgetés formájában hallgatják meg az embert. Mint mondja:

— Szerintem nagyon sokat számít a vizsgáztató és a hallgató között kialakuló barátságos légkör. A keresztkérdések sok embert idegessé, zavartá tesznek — különösen, ha a kérdésnek gúnyos éle is van. Ezzel szemben a fesz-telen, szabad, segítőkész beszélgetés olyan vizsgalétkört teremt, amelyben még a gátlásos emberek is tudásuk javát tudják adni.

Lőrincz Zsuzsa véleménye, hogy a jó vizsgáztató mindezek mellett

jó pedagógus legyen

— Ha nehéz is a vizsgáztatás — mondja —, a nehezebb szerep mindig a hallgatóknak jut. A megértésre, türelemre szükségünk van ahhoz, hogy valóban tudásunkat tükrözze a felelet. Ne hallgassa végig a feleletet passzívan, fa-arccal, érdektelenséget tanúsítva. Ne mutassa, ha un-

tatja is a felelet, ne nézzen ki az ablakon a semmibe, hanem segítsen — a figyelmével. Gondoljon arra, milyen ideges lehet némelyik hallgatót négy-öt órai várakozás után, amikor végre rákerül a sor. A felelet után pedig ne írja be minden kommentár nélkül ítéletét, hanem szavakban is fejezze ki véleményét, mert utólag soha nem érzi az ember igazságtalannak az osztályzatot, ha tisztában van feleletének erőnyeivel és hibáival — a vizsgáztató szemszögéből nézve.

E néhány nyilatkozat azt hiszem, sok hallgató véleményét fejezi ki. A jó vizsgáztató egyértelműen az, aki módszereivel, a vizsgakörülményekkel segít a diáknak, hogy tudását és munkáját pontosan kifejező feleletet tudjon adni — az alatt a 10—15 perc alatt.

Amikor oktatóink körében az iránt érdeklődtem, vajon, milyen elképzelések vannak a jó vizsgáztatót illetően, arra hívták fel elsősorban figyelmemet, hogy a kérdést egészen más szempontból kell nézni, mint a jó vizsgáztató esetében. A vizsga célja a hallgatók tudásának lemérése. A vizsgáztató feladata ennek elvégzése, mégpedig a rendelkezésre álló rövid idő alatt. A jó vizsgáztató iránti követelmények ezért igen közvetlenül adódnak. A hallgató kötelessége viszont a tanulás, s amelyik hallgató mindent tud, arra inkább azt mondhatnánk a jó diák. Jó vizsgázóznak pedig éppen a vizsga céljából következően, azt a hallgatót nevezhetnénk, akinek feleletéből a vizsgáztató gyorsan és reálisan meg tudja állapítani tudását. Tehát az elégtelen tudású hallgató is lehet jó vizsgázó. Szerencsére nem ez az általános! Hogyan is feleljünk tehát, hogy a vizsgáztatók meg legyenek elégedve velünk?

— A jó vizsgázó mindezek előtt

körütekintően felel

— mondotta Párnicsky elvtárs. Ez alatt azt értem, hogy mondanivalóját arányosra szabja. Nem kezdi a feleletet Adámál és Évánál, de nem is próbálja két mondatban elmondani a tételt. Mindkét esetben a vizsgáztató akarva-akaratlanul hiányos tudásra kezd gyanakodni — bár nem minden esetben van így. Semmi esetre sem szeretjük, ha valaki tudatosan próbál melleszólni, és csökkönyösen ragaszkodik annak a részletes kifejezéséhez, amit tud. Nem csupán a vizsgáztatóknak, hanem a vizsgázóknak is rugalmasnak kell lenni, de ne a vizsgáztató személynéhez, hanem a tananyaghoz próbáljon alkalmazkodni.

A jó vizsgázóknak fontos tulajdonsága, hogy a közbevetett kérdésekre megfontoltan, rövid gondolkodás után ad választ. Az elhamarkodott, „azonnali reagálás” csak nagyon biztos tudás esetén jelent egyben jó választ is. Felelés közben a hallgató igyekezzék többet gondolkodni és nem pusztán az emlékezetre, valamint a felbukkanó asszociációkra építeni.

Amikor Bácskai elvtársat megkérdéstem, ő is rögtön a vizsga alatti

aktív gondolkodást

emelte ki. Lehet valakinek a tudása gyengébb, hiányosabb, de feleletkor legyen következetes — mondotta —, s inkább

az összefüggések területén mozogjon biztosan. Ehhez hasonló követelményeket sokáig lehetne sorolni, de — amint Bácskai elvtárs hangsúlyozta —, ahány tárgy, annyiféleképpen kell felelni. A jó vizsgázó ezt a szempontot tartja mindig szem előtt. Ha így tesz, a vizsga a tanárnak is könnyebb, de a hallgatóknak is kedvezőbb eredményt hoz. A vizsgázó számára a vizsga ne legyen manőverezési kísérlet. Ne a vizsgáztató hiúságára próbáljon hatni, s ne alkalmazzon egyéb „tisztességtelen eszközöket”.

Összefoglalva a nyilatkozatokat, kitűnik, hogy általában nem a vizsgáztató és a vizsgázó közötti — kissé keserűen megfogalmazott — antagonisztikus ellentmondásokról van szó, hanem ezek az „ellentmondások” békés úton is megoldódnak, még akkor is, ha sokszor „ösztöndíjra megy a játék”.

Fakné Pál

Lezárható-e végre a menzaügy?

Lapunkban már több alkalommal szóvá tettük a menza ellen felmerült panaszokat, hangot adtunk a jogos elégedetlenségnek. A párt és a KISZ-szervezet, a szakszervezet és az egyetemi vezetés megbízottai a Pest-Budai Vendéglátóipari Elemezési Vállalat igazgatójával és a Belkereskedelmi Minisztérium Vendéglátóipari Főosztályának képviselőjével az elmúlt napokban tárgyalást folytattak a menzával kapcsolatban korábban és újabban felmerült problémákról.

A megbeszélésen hangsúlyozottan került szóba, hogy a menzavezetőség nem tartja be a forintnorma felemeléséről szóló rendelet utasításait. A rendelet ugyanis azt írja elő, hogy minden adag ételhez kétféle körettel kell adni. Ez menzáinkon csak három héttel történt meg, aztán újra visszatértek a kétféle választékhoz, melyet sok kritika érhet. Az étel minősége elleni panaszokat is ismertették a vállalat igazgatójával, rámutattak, milyen kultúrátlan körülmények között étkeznek hallgatóink a menzáon.

A megbeszélés hasznosnak ígérkezik.

Sikerült olyan megállapodásra jutni, amelyek betartása jelentősen javíthat a menzai állapotokon.

TOPONÓMIA

Az előző években az elsőéves hallgatóknak állandó gondot okozott a toponómiai elővizsga. Mivel kötelező volt letenni, kudarca esetén az ismételt próbálkozás súlyos terhelést volt a vizsgaidőszak küszöbén álló hallgatóknak. A gazdaságtudományi tanszék ezt figyelembe véve az idén új módszert vezetett be: az elővizsgát nem kötelező külön letenni, amennyiben valaki nem óhajtja magára vállalni a külön felkészülés terhét, tudásáról számot adhat a félévi rendszeres vizsgán is, amennyiben a tételanyag visszaadásakor kell az ott előforduló helységeveket a térképen megmutatni.

Érdeklődöttünk a tanszéken, hogy az új rendszer mennyire csökkentette a toponómiai vizsgát letéző hallgatók

IFJÚSÁGI FÓRUM

— a diáktónóhé a szó

Vita az ügyvitelszervezésről

Nyílt válasz — egy nyílt levélre

SZILVESZTERI KÜLÖNKIADÁS

Húsz jutalmazott tdk-dolgozat

Az elmúlt napokban bírálta el a KISZ tudományos diákköri tanácsa és dr. Szabó Kálmán rektorhelyettes vezetésével erre alakult bizottság a beadott tdk-dolgozatokat.

Báger Gusztáv, a tdk el-



nőke elmondta a dolgozatról, hogy egyrészt, különösen az 1000 és 800 forinttal jutalmazott dolgozatok igen színvonalasak, s legtöbbjük megérdemelné, hogy az egyetem évkönyvében vagy más helyen publikálják. Különösen kiemelkedik Moniql István és Pilászy György dolgozata. De az 500 és 250 Ft-tal díjazott dolgozatok is jó közepes színvonalat értek el. Nagy érdeme a dolgozatoknak, hogy konkrét adatok és statisztikák alapján közvetlenül használható anyagot készítettek, azonban el kell mondanunk, hogy a dolgozatok szerkezetén és stílusán van javítani való, még a legjobb tdk-munkát végző hallgató íráskészsége is kicsi. A most benyújtott dolgozatok nem tükrözik pontosan a tudományos diákköri munka jelenlegi helyzetét, ezek főként az elmúlt év munkájának eredményei. A diákköri tanács több dolgozatot vár már ebben az évben is és mivel nem futót be valamennyi várt dolgozat, a teljes jutalmazási keret nem is használták fel. A bírálóbizottság 20 dolgozatot talált jutalmazásra érdemesnek és ezekre 12 000 forint jutalmat osztott ki.

A jutalmazott pályamunkák a következők:

Arató Jenő IV. évfolyam tanári B-szak: A munkaerő és a munkaidő statisztikája a Csepel Motorkerékpárgyárban (1000 Ft.)

Moniql István III. évfolyam általános szak: A munkahelyváltottság okai és szociológiai vonatkozásai (1000 Ft.)

Pilászy György IV. évf. külker. szak: A cukor termelése és piaci forgalma (1000 Ft.)

Becszy György III. évfolyam földrajz spec.: Energia-hordozók versenye Nyugat-Európában (800 Ft.)

Ambros Julia IV. évfolyam külker. szak.: Az NDK-fotocikkek exportja (800.— Ft.)

Kovács Emília (IV. éves iparszakos: A műszaki színvonal mutatói és mérése (800.— Ft.)

Dér Ilona IV. évfolyam ipar szak: Permanens gazdasági tervezés és termelés-szervezés az építőiparban (800.— Ft.)

Bóta Róza IV. általános szak: Heves megye állattenyésztése és takarmánytermelése. (800.— Ft.)

Dolgozataikért 500 Ft-ot kaptak:

Koór Lajos, Horváth Lajos, Ormosy Viktor, Szamosvölgyi Elemér, Bracsok Endre, Kawka Tamás, Németh Ágnes, Varga András, Süle Mária.

Megkértük 2 pályamű szerzőjét, hogy mondjanak valamit a dolgozatukról:

Moniql István: — Dolgozatomban a politikai gazdaságtan tanszék tdk munkája keretében született meg. A tanszéken a tudományos diákköri munka keretében dolgozik egy általános és szakszociológiával foglalkozó csoport is. A csoportot másfél évvel ezelőtt Szabó Kálmán elvtárs hozta létre, majd valamivel később irányítását Hegedűs András, a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese vette át. Munkánk, melyet az ő irányításával végzünk, igen érdekes és hasznos.

Két tényezőre szeretném felhívni a figyelmet: az első az, hogy munkánk során olyan gyakorlati tapasztalatokra teszünk szert az üzemeinkben és gyárakban, amelyekben a felvételeinket folytatjuk, melyeket más körülmények között az egyetem elvégzése után kellene össze- gyűjteni. A második: egy olyan tudományág elméletével és gyakorlatával ismerkedünk meg igen közelről, mellyel egyelőre sajnos még az egyetemi tanulmányaink keretében nem ismerkedhettünk meg. Nagyon örülök az elért eredménynek. Szeretnék részt venni az országos TDK-n is. Erre a jelenlegi dolgozat kibővítésével készülőök, s remélem, a részvétel szintén sikeres lesz.

Arató Jenő IV. évfolyam tanári B-szak:

— A nyári üzemi gyakorlatról készített dolgozatomban bővíttem ki dolgozatom át a tudományos diákköri pályázatra. Az üzemi gyakorlatot a Csepel Művek Motorkerékpárgyárában töltöttem el és témám a munkaerő és munkaidő statisztikája volt. Az

üzemben 1953-ig visszamenőleg dolgoztam fel az idevonatkozó adatokat. Munkámmal, annak eredményeivel a vállalat is meg volt elégedve, mert néhány olyan tényezőre sikerült rámutatnom, melyeket eddig a vállalatvezetés nem ismert, s melyeket nagymértékben tud hasznosítani. Például sikerült kimutatni a trendszámítás segítségével azt, hogy mi az oka annak, hogy a III. negyedévben rendszerint csökken a termelésévesítés. Szem- zónindex-szel kimutatható, hogy a munkaletszám alakulása szezonális hatást mutat, mert a III. negyedévben felugrik az idény és időszak munkások száma, és ugyanezekkor ugrik fel a szakképzett, begyakorolt munkások szabadsgideje is.

Nagyon örülök az eredménynek. Szeretem a statisztikát, ezért is választottam ezt a témát és a mások által oly sokat szidott tárgyat nem lett hűtlen hozzám.

Vita az ügyvitelszervezés jegyzetről

Hozzászólás B. K. „Hozzászólás helyett szemelvények egy egyetemi jegyzetből” című cikkhez

Tananyagaink arányairól szóló vita keretében B. K. foglalkozott az általunk írt Ügyvitelszervezés című anyaggal. A szerző a foglalkozásnak azt a módját választotta, hogy a mintegy 200 oldalas jegyzetből „hely hiányában” kb. fél oldalnyi terjedelmű részt idézett. Az idézetek alapján következtetésként levonta, hogy „szegény hallgatóinknak ez idő szerint vizsgálói kell e tananyagból”.

Nagyon helyeselnék, hogy a Közgazdász érdeklődésben foglalkozik egyetemi tananyagaink arányaival, az egyes tananyagok tartalmi kérdéseivel — még akkor is, ha ez nem minden esetben szakszerű.

Ami a köztől szemelvényeket illeti, úgy gondoljuk, hogy maguk a szemelvények is esetenként rámutathatnak egy-egy tananyag hiányosságaira, ez természetesen nem pótolhatja az egész anyag, vagy az anyag egy részének érdemi bírálatát.

Nekünk, mint számviteli és irodaszervezési kérdésekkel foglalkozó közgazdák az a véleményünk, hogy pénzügyi és számviteli munkaterületeken (s csak ilyen szakos hallgatóknak tanítjuk e tananyagot) igen fontos kérdés a helyes irodaszervezés. Nemcsak az egyes üzemekben, műhelyekben fontos a munkahelyek kialakítása, a termelési folyamat szervezése, hanem az irodai munkában is. A legkevesebb mozdulat elve, a legminimálisabb erőfeszítés elérése az irodai munka szellemi koncentrációjának fokozására szolgál. Nem véletlen, hogy a külföldi szaklapokban egyre több tanulmány foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A helyes irodaszervezés nélkülözhetetlen elemei többek között a munkahelyek korszerű berendezésének kialakítása, a nyomtatvány- és bizonylatyszerkesztés, a helyes irattározás stb. Egyébként külföldi fősoklókon és egyetemeken — hasonló szakokon — szintén megtalálhatjuk e tárgyat. Ebben az évben indította be — éppen az e téren mutatkozó elmaradás megszüntetésére — a Pénzügyminisztérium az ügyvitelszervezési tanfolyamokat, hogy az irodai munkánál is érvényesüljenek a modern szervezési elvek.

Egymásután épülnek fel új irodaépületek, s mivel az irodaszervezők ezek tervezésénél nem vesznek részt, a gyakorlatban súlyos pénzeket fizetünk ki az épületek állandó belső átalakításáért, mert figyelmen kívül hagyták az irodai munka szervezésének követelményeit (az irodai munkák egybekapcsolódását, a korszerű irodaberendezések elhelyezését stb.).

Bizonyára vannak még az anyagban továbbfejlesztendő és elhagyható oldalak, azonban a szemelvényeket — ha alaposan végig gondoljuk — mint pl. a nyomtatvány- és bizonylatyszerkesztés jelentőségét, a helyes nyomtatványpapír kiválasztását (sok millió forint pazarlódik el és vesz kárba többek között azért, mert a szervezők egy része nem ismeri — részben a mi hibánkból — az egyes nyomtatványokhoz szükséges megfelelő papírfajtákat), az irodahelyiségek tervezésének alapjait, valamint a korszerű irodaberendezések tervezéséből idézett részeket — bizony egy irodaszervezéssel foglalkozó pénzügyi számviteli dolgozóknak legalább ennyire ismernie kell. Ehhez természetesen hozzátartozik egyes fogalmi meghatározások ismerete is.

Amikor az irodaszervezés kérdéseivel foglalkozó tananyagunkat kidolgoztuk — véleményünk szerint — e helyes cél vezérelt bennünket.

A cikk végső megállapításának — amelyben a hallgatókat a tananyag meg tanulása miatt sajnálja — úgy véljük nincs igazsága, nemcsak kissé cinikus volta miatt (amelyben figyelmen kívül hagyja a jegyzet egészét), hanem a megállapítás tartalmi részét illetően sem.

Dr. Fogaras István —
dr. Konrád Sándor

„SZAKSZERÜTLEN” BÍRÁLAT

Szemelvények helyett

Legutóbbi számunkban közölt „Hozzászólás helyett” című jegyzetbírálókat a szerzők mint a fenti leveleükből kiderül, szinte teljes mértékben visszautasítják, mondván, 200 oldalból könnyű szemelvényeket idézni. (Valóban könnyű volt!) Most is könnyebb lenne újabb és újabb idézetekkel példálózni. De nem tesszük. Vállalva a szakszerűtlen bírálat kockázatát, elmondjuk véleményünket most már az egész jegyzetről.

Mivel a szerzők válaszukban elsősorban nem a jegyzetet, hanem magát az ügyvitelszervezést óvják a bírálatól, szükséges elmondani, hogy a tárgyat hasznosnak tartjuk. Bár vitatható, hogy az egyetemi képzés során kell-e meg tanulniok számviteli-, agrár- és pénzügyi szakos hallgatóknak, s vajon mindegyiknek el kell-e sajátítania, vagy helyesebb lenne fakultatív alapon csak néhány hallgatóknak tanítani? Esetleg a közgazdász továbbképzésben kaphatna helyet egy színvonalas ügyvitelszerzési anyagról, hiszen az egyetemről kikérülve egy hallgató sem kerül azonnal olyan vezetőállásba, ahol neki kellene alakítani valami nagyobb ügyviteli apparátust. Számunkra a levélben említett Pénzügyminisztérium példája sem egyértelműen azt bizonyítja, hogy az egyetemen kell tanítani az ügyvitelszervezést, ugyanígy jelentheti azt is, hogy ez a feladat speciális tanfolyammal is megoldható.

Most pedig térjünk át a tananyagra. Röviden sommázzuk: akár egyetemen, akár közgazdász továbbképzésben tanítanak ügyvitelszervezést — ez a jegyzet nem üti meg az egyetemi színvonal mértékét. Miért?

1 Olyan dolgokat tanít meg okleveles közgazdászoknak, ami egy titkárnő, adminisztrátor, irattáros, gondnok tudománya. (Például: az iratkezelés 161. oldalán a 174-ig. A kartotékberendezések felszerelések 193–187-ig. És részben a már korábban említett „Nyomatvány és bizonylatyszerkesztés” című fejezet a 87–103 oldalig. Nem lehet egyetemi tananyag az olyan gyakorlati ismeret, ame-

lyet bárki egy hetes irodai tartózkodás után elsajátíthat. Az mindenkinek világos, hogy a postát át kell venni, el kell olvasni, a válaszadást meg kell szervezni stb.

2 Nem megfelelő a jegyzet azért sem, mert hallatlanul bőbeszédű. Vajon, miért kell még ebből az anyagból heti két óra előadás is? A jegyzet olvasásakor önkéntelen az jut az ember eszébe, hogy ezekből a hasznos apró tudnivalókból mindenáron valami önálló tudományágat akarnak a szerzők kialakítani. Agyonrendszerzik azt a kevés hasznosat, amit nyújtani tudnak. Például a jegyzet első négy oldalából elég lenne a négy soros definíció, amelyben meghatározzák a tárgy lényegét. A 12. és 13. oldalon vazlatosan ismertetik a szervezés menetét, majd utána 32 oldalon részletesen foglalkoznak ugyanazokkal a pontokkal.

3 A jegyzet több oldalt szentel a grafikus ábrázolásnak, ami érdekes, például, hogy a személy egy háromszög — de nem egyetemi tananyag, mint ahogy vizsgálni sem kell belőle. (105–132).

4 Nem megfelelő a jegyzet azért sem, mert korszerűtlen. A szerzők e téren nagy hibát követtek el. Mikor az egész egyetemen harc folyik a tananyagok korszerűsítéséért, akkor az 1961-ben korszerűsítés címén kiadott új ügyvitel szervezési jegyzetbe szóról-szóra lelemolták az 1951-ben (!) megjelent Üzem-szervezési Kiadvány 37. számából „Az állami vállalatok iratkezelése” című fejezetet. Ez a tízéves közönség rész egy teljes fejezetet tesz ki a jegyzetben a 161. oldalról a 174-ig. — Anélkül teszik azt, hogy felszóval is hivatkozzanak a forrásra. — Ha olyan fontos a tartalma — nem valószínű —, talán mégis helyesebb lett volna kötelező irodalomnak megjelölni!

5 Vannak a jegyzetben nyilvánvalóan nem közgazdász tudnivalók is. Ilyen például: Az irodahelyiségek tervezésének alapjai és a korszerű irodaberendezés tervezése fejezet a 133–159-ig. Ezeket a részeket minden értékelés nélkül ki lehet hagyni a jegyzetből, hiszen az építészeket, és belsőépítészeket, lakberendezőket tanítják erre a tudnivalóra. Ha ma még akadnak ezen a téren hiányosságok, akkor se a közgazdászokat tanítsuk meg ezekre az elvekre, akik végső soron mégsem építenek — hanem az építészeket, akik kötelesek rendelkezésükre megfelelően tervezni, építeni, berendezni az épületeket. Nem közgazdász tudnivaló az sem, hogy a jó szervezőnek milyen emberi tulajdonságokkal kell rendelkeznie: akaraterő, szívósság, céltudatosság stb. Ez már a lélekten határát súrolja, s enyhén szólva, túl hangzatos egy ügyvitelszerzési jegyzet végén, akár csak ez az alcím: kudarc és siker.

Bizony, ez az egyetemi tananyag kudarc a javából, mert nem tiszteli eléggé az egyetemi katedrát.

Bögre Katalin

Felém, feléd, felé...

December közepén a porta mellett a hirdetőtáblán jelent meg a következő felhívás:

„A kultúr o. felé kérünk mindennemű tartozást legkésőbb az ösztöndíj fizetőkör rendezni, ellenkező esetben a Dékáni Hivatalon keresztül levonások útján fogjuk behajtani.”

Semminemű tartozásom nem volt ugyan a kultúr osztályon, de rögtön rájöttem, hogyan menteném ki magam a fizetés terhe alól. Valahogy így:

— A tartozásomat? Rendeztem bíz én. Ja, hogy nem kaptátok meg? Arról én nem tehetek. Én meg tettem a kötelességem. Pontosan felétek rendeztem. Vigyáztam, hogy se jobbra se balra ne térjen el a kultúr osztály irányától. Talán nem ment el egészen odáig? Hát istene, honnan tudhattam volna hogy ezt kéritek? Különbön pedig jusz sem fizetek. No, nem azért mert sóher vagyok csak éppen szeretem a látványos dolgokat. Ezért aztán minden nap az egyetemen fogok csatagolgálni ott leszek folyton a „Dékáni Hivatalok” ajtaja előtt és nem mulasztom el megnézni amint a „levonások útján” éppen behajjtátok tartozásomat a „Dékáni Hivatalokon keresztül”. — ki —

A gazdasági aktivisták munkájáról

Egyetemünkről többen dolgoznak a KISZ budapesti bizottságának gazdasági osztályán gazdasági aktivistaként. Munkájuk abban áll, hogy az alapszervezetek közül kétéhementéket egyet (a lelke-sebbek esetleg többet is) meglátogatnak, ellenőrzik azok gazdasági munkáját és a tapasztalatokról jelentésben számolnak be a KISZ-bizottságnak. Tevékenységüket Batta-

Jánosné, a gazdasági osztály vezetője irányítja. Tőle kérdeztem meg, hogyan értékeli eddigi munkájukat és miben látja az esetleg fellemerülő hiányosságokat.

Válaszában Battáné elvtársnő elmondta, hogy ez a munka 1957-ben kezdődött, s azóta folyamatosan végzik az aktívok. Haszna abban áll, hogy a beadott jelentések alapján világos képet alakíthatnak az

alapszervezetek gazdasági életéről, s ezáltal lehetővé válik az ellenőrzés a központ részéről. Rámutatott, hogy az aktívok között vannak olyan negyedévesek is, akik már kezdetől fogva részt vesznek ezekben az ellenőrzési munkálatsokban, s mindvégig lelkiismeretesen dolgoztak. Így például Sárközy Irén, Marton János, Kamenczky Géza és még néhányan. Most mintegy negyven főnyi csoportot tartanak csak egy része az, amely valóban aktív tevékenységet folytat. Kérte, hogy azok, akik jelentkeztek, vagy lássák el vállalt kötelezettségüket, vagy pedig mondják meg, hogy valamelyen oknál fogva nem akarnak részt venni a munkában. Nincs semmi értelme, hogy csak a nevük szerepeljen az aktivisták között, ők maguk azonban semmilyen munkát nem végeznek.

Megjegyezte még Battáné elvtársnő, hogy ebben az évben a XXI. kerületi alapszervezetek és úttörőszervezetek ellenőrzését végezték el, Most a VI. kerület alapszervezetei vannak soron.

D. E.

Horváth József

Cyranótól — „Cyranói”

Eles Béla maga adta előadójának ezt a nagyon találó címet. Kezdte a híres Orr-monológgal és befejezte ennek parodizált változatával. Ebbe a keretbe helyezte el aztán egy csokorra való verset és prózát, amelyek hol színporkázóan friss, eleven színekben ragyognak, hol pedig szerényen, de annál több természetességgel bontakoztak ki előttünk.

Az előadást kellemes meglepetés volt, hogy Eles a komolyabb műfajban is bemutatózott, méghozzá igen jól. Az est legjobban sikerült számára éppen egy ilyen darab, Karinthy: Cirkusz című írásából vett részlet volt. Lebilincselően hatásos, művészi eszközökkel adta elő ezt a nehézet, az érzelmek apró árnyalatait is kifejező darabot. Karinthy paródiajának bemutatása szintén nagyon jól sikerült. A prózai művek előadása talán néhány árnyalattal jobban sikerült, mint a verseké.

Szabó Lőrinc és Brecht versét már a „Himnusz a békéről” c. esten is hallottuk, most talán kevésbé hatásosaknak tűntek. Heltai három versének elmondása igazán nem okozott problémát az előadónak, kedves humorral, túlzás nélkül hallottuk tőle. Majakovszkij Ónagyonülésezők c. versének vége nem sikerült éppen jól, az „Utmutató kezdő talpnyalóknak” viszont igazán eredeti volt. A versek közül talán ez a két Majakovszkij mű tetszett a legjobban, meglátszik, hogy Eles ezen a területen nagyon otthonos mozog. Az Orr-monológ jóval kevésbé tetszett; az amúgy is tagolt vers az előadásban még szaggatottabbá vált. Ennél a műnél is az volt nagyon jó, hogy a lehetővé

gekhez mérten Eles kerülte a tőle megszokott kicsit fura fintorok és a túlzott gesztikulálást. Nagyon tetszett összességében az értelmes, világos szövegmondás és a nagy szövegközvetítés.

Azt hiszem, jogosan elmondhatjuk, hogy Eles Béla művészi fejlődésének jelentős állomása volt ez az előadás. Próbálkozott valamivel mással, újjal és ez egészében sikerült is. A nagy taps és ünneplés megérdemelt volt.

Siklós Béla zongoraszámait jól illeszkedtek az est keretébe, megfelelően árnyalták a hangulatot.

EGYÜTT KÉSZÜLÜNK

Alig kezdtük el a tanévet, máris itt a vizsgaidőszak. Szeretnénk erre alaposabban felkészülni és jó eredményt elérni. Ezért határoztuk el a külker II/1-es csoport, hogy a haladó hagyományokat ápolva ismét együtt tanul. Így volt ez már tavaly is. Bár egyesek kijelentették, hogy jobban tudnának egyedül dolgozni, nincs szükségük semmiféle közösségi készülésre. Ennek ellenkezőjét azonban bebizonyították az eredmények. Általában, akik együtt készültek el, jobban végeztek, mint az egyedül tanuló.

Az elmúlt hét egyik napján a csoport gyűlésen beszélte meg a haditervét. A közös készülés lényege nálunk is abban áll, hogy mindenki külön-külön megtanulja az anyagot és a vitás részeket együttesen átvesszük. Ezzel egyszerű megszokjuk azt, hogy az anyagból váratlanul feltett

kérdésekre ne jöjjünk zavarba, másrészt tisztázódnak a homályos pontok. Ilyenkor derül ki, hol, melyik részről van még pótolnivaló. Előnye még a közös munkának, hogy növeli a vizsgázó biztonságérzetét és felelősségérzetét. A közös tanulást elősegíti a tanuló-közösségek, tanuló párok munkája is. (Ilyen például a kollégiumi szobaközösség.) Csoportunkban jó a közösségi szellem, valamennyien szívesen segítünk egymásnak.

Tavaly vizsgák előtt például egyik csoporttársunk beteg lett és mindenki felajánlotta neki segítségét, anélkül, hogy a mások felajánlásáról tudott volna. Különös jelentőséggel bír az úgynevezett „rázó” tárgyra való gondos felkészülés.

Tisztában vagyunk azzal, hogy nem lesz könnyű, de ennek ellenére szeretnénk jó eredményt elérni. —ya.

Az első vizsga,

avagy fohász Kogutowicz Manóhoz

TOPONOMIA

Bűvés szó, melynek hallatára igen sokan heveny agytekervénycsavardást éreznek, vagy rég visszafeljött csecsemőmirigyük helyét kezdik tapogatni viaszgarga arccal. S mindez annak a két napnak és két éjszakának beteges utóhatása, melyet gyönyörű hazánk hegy- és vízrajzi, közgazdasági stb. térképe fölött görnyedve virrasztott át a gazdaságföldrajz kollokviumra ítélt páciens.

En viszonylag simán megúsztam, ugyanis már az első éjszaka beleőrültem, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem találtam sehol Mityürkeszentpétért! Bekószáltam érte a Nagy Magyar Alföldről a Kis Magyar Alföldig szülő hazám minden négyzetcentiméternyi papírkáját, de sehol egy jel, egy halovány kis pontocská nem bukkantam elém a 12642 magyar falu, tanya, tanaközpont és vilányviláglással ellátott bakterház közül, mely a Mityürke elnevezést bir-tokolta volna.

Es akkor megszólalt az agyamban egy ércesen kengő hang: „Ne add fel a harcot, keress meg! Légy új Stanley, vagy Nansen és kutasd fel Magyarország egyetlen szüzföldjét, ahol talán emberi szem nem járt!”

Es nem adtam fel! Kölszönikértem Kropacsektől, a bélyegyűjtőtől az ötvenzeses nagytípusú produkáló kétszer domború (konkav-konkav) bélyegnagyítót, és a felfedezés 42 Celsiusos lázában egve kezdtem végigbongészni a térképet keletől nyugatra, az óramutató járásával egyező irányban. (Olvastam valahol, hogy nagy elődeink is így csinálták.) Félítizenkettőtől sikerre halmoztam! Felfedeztem Csiperkeházát, Felső és Alsópörccét, Tároगतatárót, és még vagy húsz hasonló községjón forogzó falunevet, melynek létezéséről talán még lakói sem tudnak.

Ugy éreztem, már nem lehet, messze a cél. Háromnegyed egykor már pontosan tudtam az összes helységneveket, visszafelé is. Es ekkor beütött a krach! Fél négykor azt vettem észre, hogy örületes buzgalommal rádirozom a Fertőtavat, s közben a magyar rádiumgyártás elmaradottságáról értekezem, melynek kezében tartott produkuma még egy ilyen kis pacát sem képes kihozni. Rájöttem, hogy a Nagy Magyar Alföld nem is olyan nagy, hisz ha ráteritem az asztalra, három helyen is kilátszik alóla a visszazorvaszon! Körülbelül ekkor elborult előttem minden, és a Kékéscetőre hajtvá őszülő halántékomat, mely, vízióktól terhes álomba merültem. Azt álmodtam, hogy a Minisztertanács egyhangúlag megválasztott Mityürkeszentpéter tanácselnökévé, pajzsra emelték, majd megbiztak, foglaljam el megtisztelő állásomat. Azonnal elindultam, de csak a Baross térig jutottam el, akkor ugyanis valaki felrántott a térképről és ráműveltött:

„Kelj fel, elkéssel a kollokviumról!”

Pár perc múlva bent álltam a vizsgáztatóm előtt, aki talán az egyetlen a világon, aki tudja, hova helyezték tanácselnöknek. Halál-kar rebegtem felé a kérdést: „Elnézzést professzor úr, nem tudja hol van Mityürkeszentandrás, ugyanis sajnos nem sikerült felfedeznem.”

Magá szerencsétlen — volt a választ — Mityürkeszentandrás az egyetlen, amit nem kell tudni, ugyanis 1955-ben Papsajtbanyletelep re magyarosították a nevet, a nyugati államok felé irányuló jelentős papsajt exportja miatt, és még nem javították át a jegyzetben! De azt csak tudja, hol van Nyiregyháza?

Nem tudtam. Nem is bánom. Ugyanis meg vagyok győződve arról, hogy 1961-ben Retkesújfalura magyarosították a nevet, a délafrikai államok felé irányuló jelentős jégcsapretek exportja miatt! (és még nem javították át a jegyzetben!) — puskás —

NYÍLT VÁLASZ

egy nyílt levélre

A Közgazdász december 21-i számában szövege tette a fakultatív nyelvoktatás kérdéséről. Az egyetem tanácsa az egyetemi költségvetés kérésére való tekintettel, kénytelen volt a fakultatív nyelvoktatást megszüntetni, az 1962-es költségvetés tárgyalása alkalmával azonban arra törekedtünk, hogy 1962-ben a fakultatív nyelvoktatás bizonyos bővítése lehetségessé váljon. Különböző tényezőktől függ, hogy ez sikerül-e.

A nyelvi tanszék a kötelező nyelvoktatást is csak külső előadók segítségével tudja lebonyolítani, világos tehát, hogy a fakultatív nyelvoktatáshoz a külső előadók számának növelése szükséges. Külső előadókat azonban az egyetem többi tanszéke is igényelnek. Ha a többi tanszék e tekintetben kellő megfontoltsággal jár el, akkor nagyobb összeg marad fakultatív nyelvoktatásra.

De egy másik tényezőt is figyelembe kell venni. A levelező hallgatók tanulmányainak vidéki konzultációkkal való előmozdítását és a külső előadók honorálását egyazon költségvetési rovat keretéből kell biztosítani. A levelező hallgatók tanulmányi helyzetének megjavítását, a nekik nyújtandó segítséget, igen fontos feladatnak tekinti az egyetem tanácsa. Fontosabb feladat ez, mint a fakultatív nyelvoktatás, hiszen nyelvet lehet oktató nélkül is tanulni, akinek ehhez elég akaraterője van (és különösen azok fejleszthetik nyelvtudásukat oktató nélkül is, akiről a nyílt levélben azt olvassuk, hogy „németül egész jól tudnak”), de a levelező hallgatók egyes tananyag-részekkel konzultáció nélkül nem tudnak megbirkózni.

Mint hogy a nyelvtudásnak nagy jelentőséget tulajdonítunk, ezért az az álláspontunk, hogy a hallgatók ne aprózzák el idejüket több nyelv tanulására, hanem legalább az orosz nyelvet, amelyet már előbb is éveken át tanultak, sajátítsák el oly mértékben, hogy orosz nyelvű szakszöveget nagyobb nehézség nélkül, meg tudjanak érteni. Ha valaki ennek a követelménynek a második év végéig (vagy előbb) meg tud felelni, akkor adva van számára egy másik idegen nyelv tanulásának a lehetősége és mindenki, aki így módon rátér egy másik nyelvre, fakultatíve folytathatja az orosz nyelv továbbtanulását is. Reméljük, hogy évről-évre többen lesznek olyanok, akik a középiskolában annyira jutnak orosz nyelvben, hogy itt, az egyetemen rátérhetnek egy másik nyelv tanulására és emellett folytathatják orosz nyelvismeretük gyarapítását is.

Ha a fakultatív nyelvoktatást szélesítjük, ez csak elvi szempontok szerint történhet és semmi esetre sem protekciózás, illetve kijárás alapján.

Ettől az állásponttól semmiféle nyílt levél sem téríthet el.

Ezek után rátérek a nyílt levélben felvetett két másik kérdésre. Az egyik a póthitel. Véleményem szerint egyetemünkön a közgazdászokat arra kell oktatnunk és nevelnünk, hogy nagyon megfontoltan kezeljék a póthitel-kérdést és érezzék azt, hogy póthitelt kérni mindig valami nagyon kellemetlen dolog. Értsék meg, hogy a póthitelek tekintetében (akár kis, akár nagyobb összegről van szó), a Pénzügyminisztériumnak, de mindenkinek, aki szívén viseli az ország ügyeinek intézését, nagyon rigorózusnak kell lennie, mert póthitelekkel alá lehet aknázní a költségvetés egységységét.

A másik kérdés: sok pénz-e 10 000 forint, vagy kevés? A

levél írója félveként 10 000 Ft-ot nem tart soknak. Erre azt szokták mondani: „teheti, mert az állam fizeti”. Számomra a költségvetésből származó 10 000 Ft. sok pénz, mert a forintot népgazdaságunk nagyon megbecsülő eszközként tekintem. Hallgatóinkat is a forint megbecsülésére kell tanítanunk.

Ha a nyílt levél írója „mélysegesen értetlenül” állna azzal szemben, amit a póthitelről és a 10 000 Ft-ról az ímént mondtam, akkor, mint pénzügy-szakos aspiráns forduljon talán kételyeivel Timár Mátyás elvtárhoz, a pénzügyi tanszék vezetőjéhez, aki mint miniszterhelyettes, a Pénzügyminisztériumban éppen a költségvetésért felelős.

Dr. Házy László

Ketyegő órák — szótlán játékosok

A Veres Pálné és Ráday utcai kollégiumok sakkeszmerközése



Máté és Szilágyi a két első táblán



Monigl István a győzelmet jelentő lépés előtt...

(Fotó: Dányi Pál)

Napi politika — tájékozottság — elméleti tudás

Egy felmérés tanulsága

Felmérés dolgozatot íratott a negyedéves hallgatókkal a nemzetközi tanszék. A dolgozatban — melyeket név nélkül kellett beadni — körülbelül egyenlő aránnyal szerepelt a politikai gazdaságtan, a nemzetközi tananyag néhány kérdése, valamint aktuális politikai kérdések.

A válaszok nagy része helyes. Különösen a napi politikai eseményekkel kapcsolatos feleletek mutatják, hogy a hallgatók figyelemmel kísérik a világ eseményeit. Csaknem mindenki tudta a három megkérdészt külügyminiszter nevét, jól válaszoltak a guineai elnökről, az ENSZ főtitkáráról feltett kérdésekre is.

A XXII. kongresszus témakörével kapcsolatos válaszokból is az tűnik ki, hogy a kongresszus anyagát általában ismerik a hallgatók. Csaknem valamennyien tudtak válaszolni a személyi kérdésekre, igaz, a közelebbi részletek már bizonytalanab-

borúig. A harmadik szakasz jellegzetességeit meg csak egész kevesen tudták. Ezekre a kérdésekre adott válaszoknak alig egyharmad része helyes. Ezt még súlyosabban kell megítélni, ha figyelembe vesszük, hogy az általános válság kérdése már szerepelt a kapitalizmus politikai gazdaságtanában is. Szintén politikai gazdaságtani kérdés volt az imperializmus lenini meghatározása az ismérvek alapján. Az ismérveket legutóbb felsorolták, de negyedévesek között már hibának számít, hogy felsorolásukban nem követték a logikai és történelmi sorrendet. Viszonylag a legrosszabb válaszokat éppen az általános szakosok adták; 17-ből 12 rossz és csak 5 volt elfogadható.

Úgy gondoljuk, a felmérés egyik tanulsága az, hogy a hallgatókban meglevő elég aktív érdeklődést rá kell irányítani a lényeges mozzanatok, az összefüggések felismerésére, másik pedig, hogy szigorúan meg kell követelni, különösen az ideológiai tárgyak esetében az alapvető tételek tudását.

Gaal—Goldperger



A diákothoné a szó...

Hol tart a Makarenko utca...

Aki részt vett a diákothonunk két évvel ezelőtti viharos lakógyűlésén, aligha hinné el, hogy éppen a napokban kértük a diákothon kollégiummá nyilváníttást. Az eltelt két év alatt, különösen az utolsó fél évben valóban nagy változások következtek be.

Legfőbbbnek tartjuk, hogy a tagság szelleme helyes irányban változott meg. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy nagyban nőtt a közös rendezvényeken való részvétel, amelyek látogatása már nem volt kötelező, hanem abban is, hogy egy-egy alapközösségi rendezvényeinket önállóan készítette elő és bonyolította le.

Alapközösségeink színvonalas munkatervet dolgoztak ki, és ezeket túlnyomó többségükben megvalósították. Heylesnek tartjuk, hogy a vállalások szorosan kapcsolódnak az ISZM mozgalomhoz. A mozgalom keretében diákothonunk lakói kulturális és társadalmi munka vállalásait diákothonunkban tették meg és teljesítik. Így értük el, hogy kulturális rendezvényeink színvonala és a tagság érdeklődése ezek iránt összehasonlíthatatlanul nagyobb volt, mint korábban, és a négy alkalommal szervezett társadalmi munkán hallgatóink nagy lelkesedéssel vettek részt.

A munkát döntő mértékben

segítette elő az, hogy lényegében megvalósult a diákothoni önkormányzat. Az önkormányzat szervei már komoly tapasztalatokkal rendelkeznek a vezetésben, s a korábbi évek „belviszályai” helyett az állami vezetés tanácsaival, pedagógiai tapasztalataink átadásával járult hozzá az eredményes munkához. A diákbizottság mellett megerősödött a csoportvezetők gárdája is.

Fokozódott — különösen a XXII kongresszus hatására — tagságunk politikai érdeklődése, szaporodtak a politikai viták. Ugrásszerűen emelkedett az újságíró rendszeresen olvasók száma.

A diákothon vezetősége

Gulyás—Nagy—Gerber

GAZDA SZEMMEL

Az év vége a vállalatoknál, intézményekben a nagy számvetések ideje. Noha a diákothoni munka nem naptári évek szerint folyik, azért nem árt december végén „gazda szemmel” végigjárni a diákothoni munkát, folyosóit, elbeszélgetni a hallgatókkal, a gazdasági vezetéssel és gondolatban merleglet készíteni.

Kezdjük a forrásokkal. A diákothon anyagi eszközeinek két forrása van: Az egyetem gazdasági hivatala által folyósított juttatások és a DB pénztár.

A közös munka haszna

Szép élmény volt

Már itt a vizsgaidőszak, a legintenzívebb tanulás ideje. Ilyenkor bizony nem tudunk mással foglalkozni, mint a tankönyvekkel, jegyzetekkel. Még mielőtt végleg elmerülne a vizsgákban, érdemes visszapiantani, megnéni, mit csináltunk ebben a félévben, mi a harmadéves külkeres lányok a szobaközösségen belül, megvalósítottuk-e mindazt, amit a munkatervünkben előirányoztunk.

Először beszéljünk néhány szót a társadalmi munkáról. Mind a tizen vállaltuk, hogy 8 órát dolgozunk a kollégiumért, de csak hárman teljesítettük. Az oka, hogy az egyetemről ugyanakkor ment a harmadéves külkeres szak Pesthidegkútra kukoricát törni, amikor a diákothonból Monorra szerveztek. Így bár

mindenki végzett 16 óra társadalmi munkát,

a szobaközösség vállalását csak részben teljesítették.

Vállalásaink között szerepelt egy politikai est rendezése is. Azt hiszem azt a korábbi összejevetelt, amelyre meghívtuk Bedő elvtársat is, teljes sikerrel könnyelhetjük el, hiszen sok érdekes politikai kérdésre kaptunk választ.

Természetesen a Népszabadságot szorgalmasan olvassuk és a napi politikai eseményeket megvitatjuk a vacsora utáni „cigarettaszünetben“.

Kulturális vállalásaink közül hármat teljesítettünk.

a Zeneművészeti Főiskola növendékeinek hangversenye, az egyetemi szolistabrigád fellépése, az énekkar, a tánckar és zenekar műsora. Ezeket a rendezvényeken a csoport majdnem minden tagja részt vett. A diákbizottság tervezett egy közös színházlátogatást, utána ankétot — a szereplők, esetleg a szerző részvételével. Sajnos ez elmaradt, majd csak a jövő fél év elején valósul meg — ígérte a diákbizottság. Bár nem vettük be a munkatervbe, a lányok kezdeményezésére megvitatottuk Irving Shaw: Oroszlánkölyök c. regényét.

Tanulásban mindig segítünk egymásnak. Egy-egy nehezebb szeminárium előtt összeül a „hosszú asztal” konferencia és átvesszük a „részesebb” kérdéseket, megpróbáljuk eldönteni a kialakult vitákban kinek van igaza.

Mostanában gyakran lehet hallani idegen beszédet nálunk. A hét meghatározott napjain

csak oroszul beszélünk.

Bizony érezzük ennek a jó hatását, gyakorlatot szerzünk a beszédben, hiszen ilyen kötetlen formában egymás között senki sem fél, mindenki bátran mer beszélni.

A jövő félévben szeretnénk még jobban dolgozni, hogy ezzel is hozzájáruljunk diákothonunk kollégiummá alakulásához.

Szilágyi Nóra

Évközi apróságok

Könyvvitel zárthelyit írtak az elsőévesek. A tanár a dolgozat fejlecét írja a táblára: Biró Pál I. éves hallgató.

Pár perc múlva megszólal az egyik kislány.

— A saját nevünket ne írjuk fel?

Csak egy lány lehet ilyen naív.

Az előbbi zárthelyinél történt ez is. Az egyik gyenge könyvviteles leírta társa jelen naplójának tartozik rovatát. Legalább középest ka-

pok, hiszen a fele megvan. Nagyon meglepődött, amikor elégtelent kapott.

Méghogy unalmas egy tudományos szocializmus szeminárium — nem igaz. Figyeljük csak a hozzászólókat.

— Sztálin szavaival élek, ő Lenin idézi...

Pol. gazd. szemináriumon hallottuk:

— A KGST keretében megvalósul a szocialista országok közösülése.

igen határozottan — elsősorban a szocialista nevelés eszközeivel — lépett fel az esetenkénti rendbontókkal szemben.

De akad még tennivaló is bőven. A jövőben el kell érni, hogy tagságunknak azt a kis számú, de még meglevő rétegét, amely nem volt eléggé aktív, bevonjuk a munkába. Elsősorban ebben látjuk a februárban megválasztandó diákbizottság feladatát.

Következő félévi munkánkban fokozottabban kívánunk támaszkodni a diákothonban lakó KISZ-vezetők segítségére, akiktől eddig is sok támogatást kaptunk.

A dolog természetéből adódóan a diákothon felszerelésének bővítése, a szobák otthonosabbá tétele főként az első forrásból származik.

Hogy áll e tekintetben a diákothon? Talán a legjellemzőbb képet akkor kapjuk, ha megnézzük a szobákat. Jól eső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy ebben az évben már egyetlen takaró nélküli ágyat, terítő nélküli asztalt sem találunk. Az elmúlt évben bizony ezt a szobák egy részéről még nem lehetett elmondani, a szeptemberben kapott 120 terítő azonban ezt a problémát megoldotta. A lányok szobáit (a fiúknál még nem mindenütt) faliszőnyegek is díszítik, sok szobában a tavaly beszerzett, bekeretezett képeket is láthatjuk. Minderre a hallgatók természetesen nagyon vigyáznak.

Azért panaszokat is hallhatunk. Kevés a polc, kevés az élelmiszerszekrény (csak 260 hallgató számára elég). Ha ezek a problémák megoldódnak, tovább javul a szobák rendje.

Barátságosabb lenne a társalgó is, ha kisebb asztalok mellett beszélgetnének az itt időzők, ha szép csillár világítaná meg a helyiséget. A lányok pedig arról álmodoznak, hogy szobájuk padlóján milyen jól mutatna a szőnyeg.

Jó lenne, ha a gazdasági hivatal az eddigiekhez hasonlóan továbbra is segítene bennünket ezeknek a problémáknak a megoldásában.

A másik forrásról is kell beszélni. A diákothon valamennyi lakója felajánlotta, hogy 8 óra társadalmi munkát végez a diákothon pénztára javára az ISZM keretében. E vállalást a hallgatók nagy része már teljesítette. A Monori Állami Gazdaságban végzett kukoricatörés 2300 Ft-ot hozott, a Május 1. Ruhagyárban 960 Ft-ot kerestek a lányok. A társadalmi munkából befolyt összegből fedezi a DB a sportversenyek, szellemi öttusa díjait, ebből jutalmazzuk a tanulmányi, a tisztasági verseny győztes szobaközösségeit, a diákothonj munkában élenjárókat.

Van egy nagy tervünk is: Szeretnénk kis képernyős TV készülékünket egy modernbel felcserélni, hogy több hallgatónk kihasználhassa ezt a kulturális lehetőséget. Most erre gyűjtjük a pénzt.

Anyagi jellegű problémák ezek, de szoros kapcsolatban állnak a diákothoni lakók erkölcsi, közösségi nevelésének problémájával. Szébb, otthonosabb környezetben szívesebben tanulnak, élnek a hallgatók, és ez egyik alapfeltétele a szobaközösségek további erősödésének.

Ambrus Júlia

Szilveszteri különkiadás!

Vita az oktatási reformról

A snifrengető-történet oktatása egyetemünkön

Gazdasági életünk további lecsatlakozásmentes fejlődésének döntően fontos faktora a snifrengető-gyártás maximális tempójú felfuttatása. Nem szükséges verifikálni, hogy a snifrengetővel kapcsolatos ökonomiai és egyéb kapcsolódó problémák az egyetemi oktatási anyagának tekintélyes részét kell hogy képezzék.

Meg kell azonban állapítanunk, hogy nincs minden esetben a snifrengető tananyagával, különösen annak historikus részével. Kézenfekvő, hogy

nem lehet művelt közgazdász az,

aki nem tud doktori értekezést írni a snifrengető öszszes aspektusainak történetéről akkor, ha éjféltől másfél óráig a talpára ütve felbírálják, hogy a Gellérthegyől ömlik a láva. Márpedig ez az alapkövetelmény az egyetemi oktatási anyagot tekintve nem látszik biztosítottának.

Hiszen a következő katedrális csak a következő témá-

kat oktatják a snifrengetőről:

Gazdaságtani Katedra:

A snifrengető mint olyan. A snifrengető ökonomiája, szerepe az ipar rengető szerkezetének alakulásában, politikai, kereskedelmi és agrárvonatkozásainak szerepe a snifrengető-munkaügyi gazdaságos megoldásainak történeti struktúrájában.

Indexek és Átlagok Katedrája:

A snifrengető mint ilyen. A snifrengető — számítás indexeinek és átlagok történeti alakulása, különös tekintettel a kapitalista és szocialista snifrengető különbségeire.

Filozófiai Katedra:

A snifrengető mint amilyen. A snifrengető filozófiai problémák idealista és materialista felfogásának története. A mechanikus, vulgáris és a klasszikus német snifrengetés története. A mai burzsoá szociológiai snifrengetés története és ennek bírálata.

Jurisztikai Katedra:

A snifrengető mint egészen más. Jurisztikájának rövid története különös tekintettel a snifrengető mint veszélyes üzem történetéhez.

Ökonómiai Historiái Katedra:

A snifrengető-gyártás ki-fejlődése hazánkban, szerepe a kapitalizmus fejlődésében, a Snifrengető Kartell monopolista törekvéseinek története.

Testedző Katedra:

Elméleti anyag: A snifrengetés szabályainak történeti fejlődése.

Gyakorlati anyag: Emelgeszük a snifrengető-történet tananyagát jegyzetformában két kézzel fél perccel. Utána három hét pihenő. Súlyemelőbajnokok két perccel csinálhatják.

Tekintettel arra, hogy mind az édeskeves, reméljük, hogy az egyetemi vezetés mindent el fog követni a snifrengető tananyag helyes arányainak kialakításáért.

— j —

Karácsonyi mese

Elültek már Mikulás apó ajándékosztásának izgalma és beköszöntött a jégvirágos, zimankós Tél. De a gyerekek piros orral és füllel tovább vártak. Nem hiába vártak lankadatlan türelemmel és kitartással, tudták ezt az Ajándékosztók is. A Nagy Téli Övömök időszakának első hó-golyóinként meg is érkeztek a várva-várt ajándékok.

Az Ajándékosztók már december eleje óta törték a jéjüköt: ki hogyan viselkedett a legutolsó ajándékosztás óta, milyen ajándékot kapott, milyen szíven az ajándékosztás ércedolozatán; beszélték a pajtásokot is röpködtek felzaklatott agyukban, hogy néhány

gyerek kirívóan rossz magartása miatt egyáltalán semmit se (vagy csak virgácsot) kapjon.

Nagy volt az izgalom a pajtás-családokban is. Kiértékelték maguk között az egyes pajtások viselkedését — és ennek megfelelően próbálták kitalálni a várható ajándékot, igyekeztek nagyon jó pajtások lenni és különösen figyelmesebbek voltak az utolsó napokban, mert az Ajándékosztók lelkiismeretük megnyugtatójára egy egészen új nevelési formát is alkalmaztak az igazságos ajándékosztás érdekében; beszélték a pajtásokat és így figyelték meg a visel-

kedésüket. A legszemfülesekben még távoli pajtás-családokba is elmentek, hogy megtudják a legfontosabbakat (különösen akkor, ha a Szeretett Ajándékosztó történetesen ugyanaz a személy volt): például, hogy a bezárás idején milyen köntös volt rajta, vagy hogy aznap a negyvenkilences vagy hatvanas számú hintón látták-e.

Hogy mi következett ezután? — A legokosabbak már biztosan kitalálták, igen gyerekek, eljött az Ajándékosztás napja. A kisebb ajándékosztók már az előző napokon megkapták, de szinte semmi változás nem történt. Nem is csoda: mindenki ezt az ajándékot várta a legjobban. Még a legrakonlatlanabb pajtás is elcsendesedett, amikor belépett az Ajándékosztó. Hétköznapi köntösét és mosolyát horpát, mégis mindenki bíborvörös palástot látott és örögi kacajt hallott. A pajtások meglepően illedelmesebbek voltak. Jóleső íréssel vették át a fényes, mások büntudattal a szerényebb ajándékot. Már úgy látszott, hogy minden a legnagyobb rendben van, amikor az egyik kis pájtyó (alig látszott ki a földből) keserves sírásra fakadt, mert nem a legdrágább ajándékot kapta. Akaratosan torpozékolt, kis barátnőjére hivatkozott, hogy az sem viselkedett jobban, mint ő és — képzeljétek gyerekek — még ajándékosztást sem akarta odanyújtani, hogy neki csak a legdrágább ajándék kell.

Igy zajlott le az Ajándékosztás napja ebben a pajtás-családban. Virgácsot senki sem kapott, de a mi kis pajtásunkat semmivel sem lehetett megvigasztalni.

Eddig a mese. Irjátok meg, ha tetszett és akkor legközelebb az Ajándékosztók és a Pajtások újabb találkozásairól fogok nektek mesélni.

Vértés Gábor

Ha Szilveszter a tananyagban is szerepelne

Matematika

1961 szilvesztere egy 365 elemből álló számtani haladány utolsó tagja volt, mely intervallumon belül az 1961 infinitézimálisan közeledett az 1962-höz. (El is érte. Szerk. megj.)

Történelmi materializmus

A Szilveszter mint olyan történelmi kategória. Ejjélkor megszűnik.

Statisztika

Szilveszternek nevezzük a Krisztus után számított tartam időszakot azon értékeit, amelyek körül a részeg emberek relatív gyakoriságai ingadoznak.

Politikai gazdaságtan

A Szilveszter érvényesülése a szocializmusban ma még kidolgozatlan téma, de a legutóbbi tapasztalatok is Marx idevonatkozó megállapításait igazolják.

Filozófia

A Szilveszternek óriási jelentősége van a tudományok fejlődése szempontjából. Hegel 1857. évben december 31-én 24 óra 61 perccor fejezte fel a mennyiségi változások minőségi változásba történő átcsapásának törvényét.

Számvitel

Az év utolsó napját Gergely pápa Szilveszter nevű főkönyvelőjéről nevezte el megbecsülése jeléül, a kitűnően elkészített évévi zárómérlegekért.

Testnevelés

Szilveszterkor a hallgatók állóképessége általában nem éri el az év közben mutatott formát.

Gazdaságepdrasz

Egyes polgári teoretikusokkal ellentétben a földrajzi környezet nem a legdrágább tényező a Szilveszter alakulását illetően, bár hatását nem szabad elhanyagolni.

Még mindig vizsgálunk



A mosoly nem vált be — próbáljuk meg talán sírással...

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja.
Cím: IX. Dimitrov tér 8.
Telefon: 186-850/138 m.
Szerkesztő: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szigra Laphyomdában
Megjelenik 2 hetenként

Fejlődés mutatkozása az ipar V/6-os csoportnál

— Írhatta volna Lőrincze Lajos —

Komoly haladás érezhető egyes csoportoknál az ISZM-mozgalomhoz való viszonyulás terén. Míg a legutóbbi értékelés folyamatában még tapasztalható volt bizonyos fokú hiányosság, és húzódozás állt fenn egyesek részéről a feladat iránti hozzáállás vonalán, most már határozott javulás állott be. A döntő előrendülés a tudatosított kritikák folyamatba tetelében keresendő a súlypon-tízáló kérdéseket illetően. A lemorzsolódásokat kiküszöbölő körülmények következtében döntő súllyal esett a latba az elvtársak törekvéseinek szűk keresztmetszetét javítani szándékozó konkrét tennivalók kihangsúlyozása. Legdöntőbb ezek között a szervezés iránti hozzáállás biztató formájában rejlik. Az ígéretek beütemezett elmélyítése során egyetlen csoportnál sem lötek túl a lovon. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a legtöbb helyen erőteljes súlyt helyeztek a ki-szélesedő lendület fejlesztésére is.

— kl —

Sajnálattal kell közölnünk olvasóinkkal, hogy az e havi lírai vers lapzártaig nem készült el. Hogy a csalódottság érzését csökkentsük, a szerkesztőség hírtelenjében Gaal Gyulát bízta meg a soron következő vers megírásával. Íme, a mű:

Zagyvaróna

Ősz van a földön, a sárga hegyoldal sok színe néz rám. Füttyntek. Tyű, berekedtem.

Felmegyek én rá, a tetejére; kiteszem fémét a légre. Jólélek nekem a nagyதாகարítás.

Fenn: freccsen az ózon, kicsit éget; antagizmus.

Lagymatagon lött nyúl fut előttem.

Oh, tata, balga lövés ez! Gerle repül, kicsi pont. fene. Tőled most jön az áldás. Oh, egyedül rossz, kell jousjou nekem.

Landza — ha, fordítsd meg, te se bánod!

Jaj! kiszakadt nadrágom, rekettyés. Az eszme megy, mindig csak előre!

A HITVÁNY VASALÓ

— Szeles jegyzetek az új magyar filmről —

1961 sikeres évek ígérték a magyar film történetében. Ilyen előzmények után ültem be a „Hitvány vasaló” előadására. A film meghökentett, sőt egészen kifordított magamból.

Az élet egy pirányi darabját akarták kiragadni a film alkotói, de agyoncépeit és unalmas képeket, nolens volens, a nézőből pont az ellenkező hatást váltják ki, mint amit az alkotók akartak. A filmnek — sajnos — csak egyetlen pozitív hősré futotta, de milyen pozitív hősré! Jól látjuk arcan, amikor a kamera negyed totálban áll, egyébként szenzációs felvétel,

hogyan küzd benne a kispolgári demagógia és a pozitívizmus. Nem is tud cselekedni, míg „ex machina” szövetésesei nem akadnak. De hát nem is ez a döntő. Barátja cinikus, perspektívtalan, jellegzetesen polgári humanista, tartalmatlan figura és még a tetejébe karrierista is. Plus ultra, az alkotók nagyon olcsó eszközöket használnak szereplők ábrázolására. A néző már az első perctől fogva tudja, hogy ez vagy az a szereplő nem cinikus, perspektívtalan stb. alak, ettől nem lehet semmi jót várni, igaz, hogy ebben nem is csatlakozik, maga a film is vacak. Kár azoknak az idejéért, akik

megnéznek, de még nagyobb kár azért az igen drága cellulóz szalagért, amire ezt a filmet készítették.

Elmondhatjuk, hogy ez a film, bár voltak hibái, a magyar filmgyártás jó útra térést mutatja és a jövőben még többet várhatunk új filmjeinktől.

Néhány szót a szereplőkről: Kacska Marietta első komoly filmjében mutatkozik be határozottan jól, azonban tévedés volt neki adni a szerepet. A többi szereplő? Annyira rosszak, hogy kénytelen vagyok azt mondani: „De mortuis nil nisi bene.”

Ligeti

A KÖZGAZDÁSZ HÍREI

1981-ben

százalékra emelkedett a résztvevő közgazdász-hallgatók aránya. Jelenlévő oktatóink száma pedig végtelen növekedést mutat, a múlt évi 0-ról 1-re emelkedett.

Hatékonyabb ellenőrzést kíván a könyvtár életbe léptetni, hogy megakadályozza a könyveknek az olvasóteremből való kivételét. A polcokon elhelyezett valamennyi könyv az egészségre teljesen ártalmatlan mennyiségű radioaktív jelöléssel lesz ellátva. Az olvasóterem ajtajában elhelyezett Geiger-Müller számláló automatikusan jelzi majd a legagyafűrtabb csempészési kísérletet is.

A Rektori Hivatal ebben az évben először engedélyezte az előhozott vizsgák korlátozás nélküli letételét. Az intézkedés a sok évi hiábavaló tilalom után végre eredményesnek bizonyult. Egyetlen hallgató sem tett le vizsgát a vizsgaidőszak előtt.

Ha ezen az oldalon esetleg netalán véletlenül olyan cikkeket is talál a kedves olvasó, melyek lapunk előző számainak egy-egy tipikus gyengeségét sejtetik, az pusztán az objektív nehézségek szüleménye. Mert hiszen mi is vizsgálunk. Egyesek régióta a más kaptafájához éreztek több ambíciót, s most végre Szilveszterkor teljesült kívánságuk.

Asztalitenisz-rangadó

December 21-én került sőr a férfi asztalitenisz csapatunk őszi utolsó és egyben legjelentősebb mérkőzésére. Az ellenfél csapata, az FHSK ez ideig a bajnokság éllovasa volt. Az ellenfél csapatában játszik Sós ex-világbajnok, a harmincasnegyvenes évek világhírű játékos, aki Barna Viktorral, Farkas Gizivel együtt aratta sikereit. A volt világbajnok nagy technikai tudása, kissé már megkopott, de ő maga még mindig az a vidám, a sportnak elsősorban a játékos oldalát előtérbe helyező ember, aki fénykorában volt. A volt világbajnok a csapatmérkőzés után barátságos mérkőzéseket játszott Koronics Károlyval, egyetemünk elsőéves hallgatójával, az 1961. évi ifjúsági asztalitenisz bajnokkal. Ezek a mérkőzések, (akárcsak a csapatmérkőzések) igen jó sportot,

magas színvonalat hoztak. Koronics új elemeket felmutató (pörgetés stb.) technikai tudását, nagyobb mozgékonyágát, a zöldszal volt nagy „bohóca” nagyobb fizikai állóképességével és jobb idegállapotával tudta ellensúlyozni. Az általuk lejátszott négy mérkőzés eredménye 2:2. A csapatmérkőzést körülbelül 80—100, a nagy egyéni összecsapást pedig kb. 30 néző tekintette meg, az utóbbiak közel 11 óráig kitartottak.

Közgazdaságtudományi E.—FHSK 12:6.

Győzött: Pesty 3 (Sós ellen is!), Horváth 3, Sörös 2, Kapka 2. És a Sörös—Horváth, Pesty—Kapka pár.

Ezzel az eredménnyel a csapat nagy lépést tett a bajnokság megnyerése felé. A bajnokság élmezőnye az őszi eredmények alapján:

1. Közgazd. Egy.	12	8	4	—	20
2. FHSK	12	9	1	2	19
3. Sz. Spartacus	12	7	2	3	16

SAKK

Diákotthon Kupa

Műszaki Egyetem Bartók Béla úti, az Eötvös Lóránd Tudományi Egyetem Ráday utcai és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Veres Pálné utcai kollégiumai sakk vándorsorleget alkítottak. A serleg sorsát évenként egyszer két forduló körmérkőzésen dönti el egymás között a három kollégium 12 főnyi csapatokkal.

- 1—2. Veres Pálné utcai kollégium 15,5
- 1—2. Ráday utcai kollégium 15,5
3. Bartók Béla úti kollégium 5.

Monigl István